

---

# Dětská univerzita pro žáky 1. stupně ZŠ, 2016 zimní semestr

---

Dne 30. 11. 2016 na 3. LF UK jako na první lékařské fakultě v ČR byl zahájen cyklus **Dětské univerzity**. Cílem tohoto projektu (iniciovaného na UK v loňském roce její filozofickou fakultou) je seznámit žáky základních škol s některými tématy vyučovanými na naší fakultě. Fakulta oslovila všechny základní školy v Praze a v Středočeském kraji.

## První setkání - anatomie



V prvním kole dne 30. 11. 2016 se přihlásilo více než 500 zájemců (jednalo o žáky z 3. - 5. tříd ZŠ). Dnešního vybraného prvního **tématu Anatomie** se zúčastnilo necelých třicet žáků.

Díky doc. Zachovi a dr. Riedlové strávily děti devadesát minut seznámením se s anatomíí mozku, s kosterní soustavou a s anatomíí srdce. V následujících sedmi blocích budou poznávat základy fyziologie, histologie, biochemie, první pomoci, ošetřovatelství a medicínské etiky. V případě zájmu a úspěchu prvního kola, otevřeme v letním semestru Dětskou univerzitu i pro žáky 2. stupně základních škol.

Poděkování patří Dr. Svobodové a paní Rut Fialové za zajištění organizace a náboru, Adamu Vlachovi za vytvoření speciálního indexu a studentům pod vedením Antonína Kuty za pořadatelskou službu.

## Druhé setkání - fyziologie



Druhé setkání, které se konalo 14. prosince 2016 na Ústavu normální, klinické a patologické fyziologie, vedl za vydatné pomoci studentů 3. LF doc. Franěk.

Děti byly nejprve seznámeny s obsahem oboru **fyziologie** a následně si v živé diskuzi ujasnily vztahy a spojitosti mezi krví (transport kyslíku), plicemi (vstup kyslíku do organismu) a kardiovaskulárním systémem (rozvod kyslíku do celého těla). Povídání bylo doplněno jednoduchými schématy a ilustrativními animacemi. V druhé části dvouhodinovky se žáci rozdělili na dvě poloviny. První se věnovala měření své vlastní vitální kapacity plic na přenosném spirometru. Druhá navštívila zvířetník Ústavu, kde se děti seznámily se základy chovu a používání laboratorních potkanů k experimentálním účelům. Poté se obě poloviny vyměnily.

## Třetí setkání - histologie



Třetí setkání, které se konalo 11. 1. 2017 bylo **histologické**. Práci s mikroskopem a identifikaci preparátů orgánů a tkání lidského těla zvládli účastníci pod vedením [Lucie Hubičkové Heringové](#) s nadšením a na jedničku.

Stejně dobře i vedli i ve sledování kuřecích zárodků. Poděkování [Lucie Hubičkové Heringové](#), [Antonínovi Kutovi](#), [Haně Svobodové](#) a [Rut Fialové](#) za administrativní zajištění, [Jakubovi Fuksovi](#) za fotodokumentaci a všem studentským organizátorům.

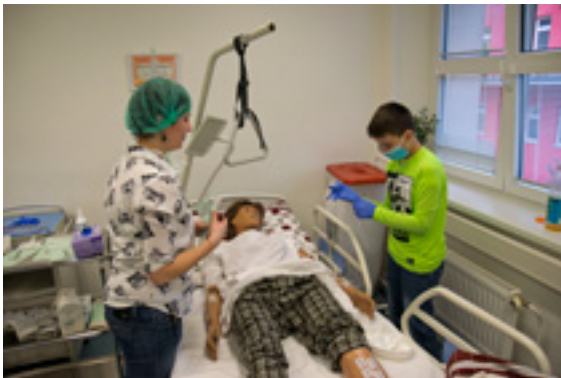
## Čtvrté setkání - biochemie



Čtvrté setkání dne 25. 1. 2017 bylo setkání s biochemií na Ústavu biochemie, buněčné a molekulární biologie. Na přípravě lekce spolupracovalo celé Oddělení biochemie.

Přednáška začala příběhem samotné buňky, jejího vzniku a seznámení s funkcí jednotlivých organel. Pro děti to byl vzrušující příběh, když na sestřihaném záznamu ze seriálu "Byl jednou jeden život" sledovaly mitochondrie, které vyrábí pro tělo energii, sledovaly jednotlivé živiny a jejich cestu do buňky. Dětem jsme vysvětlili, co jsou to enzymy a jakou v buňce a nejenom v buňce, ale i v celém těle konají práci. V druhé části jsme děti pozvali do laboratoře, kde jsme demonstrovali barevnou Fehlingovu zkoušku na přítomnost glukózy a test na přítomnost bílkovin. Budoucí lékaři si sami testy vyzkoušeli pomocí diagnostických proužků v uměle připravené moči. Dětem jsme vysvětlili, co to znamená když v moči najdeme glukózu nebo bílkovinu. Na závěr si děti otiskly svoji dlaň na filtrační papír a po reakci s ninhydrinem mohly sledovat fialové skvrny aminokyselin pocházejících z jejich vlastního potu. Otisk si děti odnesly s sebou domů.

## **Páté setkání - ošetřovatelství**



Páté setkání proběhlo 9. února 2017 na Ústavu ošetřovatelství a podíleli se na něm jak všechny vyučující ústavu, tak studenti medicíny i bakalářského oboru všeobecná sestra.

Výuka se nesla v duchu péče o malého pacienta před operací a po operaci. Děti se dozvěděly, proč je důležité si správně mýt ruce a jak mohou být nečisté ruce nebezpečné pro přenos nemocí a zvláště v nemocničním prostředí. Mohly si vyzkoušet pod UV lampou, jak vypadají správně umyté ruce, zkusily si odebrat krev na modelu paže a vytáhnout stehy z operační rány.

## **Šesté setkání - první pomoc**



Dne 22.2.2017 proběhl další seminář Dětské univerzity - tentokrát věnovaný první pomoci a "akutní medicíně". Celou organizaci zajišťovali tudenti pod koordinací Metoděje Renzy a členů organizace ACTER. Díky Metodějovi, Kateřině, Petrovi, Alžbětě za organizaci, všem dalším za organizační zajištění a Jakubovi za fotofokumentaci.

## **Sedmé závěrečné setkání - lékařská etika a promoce**



Dne 8.3.2017 proběhl závěrečný seminář Dětské univerzity 3. LF UK - tentokrát věnovaný etice ve zdravotnictví pod vedením Dr. Barbory Hřebíkové. Zápal a zájem, s jakými děti k prezentovaným kasuistikám a scénkám přistupovaly byl ohromující. Bezprostředně po skončení semináře následovalo slavnostní zakončení prvního běhu Dětské univerzity. Děti a zejména jejich rodiče a blízcí (ale i někteří vyučující) téměř zaplnili Syllabovu posluchárnu, kde proběhla "Dětská promoce" - po zaznění tónů Gaudeamus Igitur předali Dr. Svobodová, Dr. Marx a Dr. Fontana absolventské diplomy a odznaky. Následovaly gratulace příbuzných, předávání květin i věcných darů a velmi intenzivní fotografování - jako na promoci "dospělé".

*Velice děkuji těm, kteří k úspěšnému průběhu Dětské univerzity přispěli: všem vyučujícím, organizátorům (zejména paní Růt Fialové a Haně Svobodové), studentským kustodům v čele s Antonínem Kutou a Jakubu Fuksoví za fotodokumentaci. Za několik týdnů zahajujeme druhý běh - tentokrát pro žáky druhého stupně základních škol a nižších tříd gymnázií - věřím, že bude přinejmenším stejně úspěšným a ukáže, že kromě špičkové vědeckovýzkumné a pedagogické činnosti si je naše fakulta vědoma své odpovědnosti při inspiraci komunity, ve které působí a odkud přicházejí potenciální budoucí studenti a kolegové.*

David Marx

## Fotografie

<https://photo.lf3.cuni.cz/photo/>

## Tisková zpráva

<http://www.lf3.cuni.cz/3LF-477.html?news=3577&locale=CZ>

## Ohlasy v médiích

- Článek MEDICAL TRIBUNE CZ ze dne 14. 3. 2017 [Dětská univerzita na 3. LF UK má první absolventy, fakulta cílí i na stabilizaci lékařů](#)
- Článek MF Dnes ze dne 28. 1. 2017 [Už vím, jak buší srdíčko, říká osmiletá „lékařka“](#)
- Článek iForum ze dne 26. 1. 2017 [Dětská univerzita představuje vědu těm nejmladším](#)